
Pełczyska, st. 11, gm. Wartkowice, woj. sieradzkie, AZP 61-47/26

Informator Archeologiczny : badania 32, 284

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Paprotki Kolonia, st. 1, gm. Miłki, woj. suwalskie, AZP 21-73/2 - patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

PEŁCZYSKA, st. 11, gm. Wartkowice, woj. sieradzkie, AZP 61-47/26

- domniemane relikty nowożytnego dworu na wyspie w obrębie założenia dworsko-parkowego

Ratowniczo-weryfikacyjne badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 16 do 24 września przez prof. dr. hab. Leszka Kajzera (PDA-K A. Andrzejewski, T. Grabarczyk w Łodzi). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 6 m².

Stanowisko znajduje się na niewielkiej wyspie o rzucie zbliżonym do owalu (około 24 x 16 m), ułożonej na stawie w kształcie odwróconej litery „L”, położonym w zachodniej części pozostałości XIX-wiecznego zespołu dworsko-parkowego w Pełczyskach. Teren ten, o stromych zboczach i wypiętrzeniu dochodzącym do prawie 4 m ponad lustro wody akwenu, jest bardzo silnie porośnięty i nosi ślady licznych wkopów rabunkowych. Opisany obiekt w trakcie penetracji powierzchniowej w ramach AZP, przeprowadzonej w 1996 r., zarejestrowany został jako prawdopodobny relikty nowożytnego dworu na kopcu. Postępująca destrukcja oraz konieczność weryfikacji domniemanej funkcji stanowiska o charakterystycznej formie terenowej zdecydowała o jego wytypowaniu do bliższego rozpoznania.

W trakcie prac wyspę przecięto dwoma ciągami odwiertów wykonanych ręcznym świdrem strzemiączkowym (pierwszym - po osi dłuższej wschód-zachód, liczącym 11 drążeni oraz drugim, wzdłuż linii północ-południe, mieszczącym 6 odwiertów) oraz wyeksplorowano dwa wykopy, o wymiarach 2,0 x 1,5 m każdy, wytyczone na *plateau* nasypu.

Powyższe działania wykazały, iż wyspa pozbawiona jest całkowicie starszych treści kulturowych i została usypana podczas prac ziemnych, związanych z kopaniem stawu.

U schyłku XIX oraz w XX stuleciu stanowiła element organizacji przestrzennej tej części założenia parkowego, posiadając pewne walory krajobrazowe. Najprawdopodobniej pełniła funkcje typowo rekreacyjne i na niej lokowano np. współczesne, drewniane altany, których trwałe pozostałości nie zostały jednak zarejestrowane podczas prac wykopaliskowych.

Materiały i dokumentacja z badań są przechowywane w PSOZ w Sieradzu.

Badania nie będą kontynuowane.

PIOTRKÓW TRYBUNALSKI, st. 13, gm. *loco*, woj. piotrkowskie, AZP 74-54/28

- relikty budynku z 1 połowy XVI w. przy dawnym trakcie królewskim

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 4 do 16 czerwca przez mgr. Jacka Ziętkę (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez Urząd Miejski w Piotrkowie. Przebadano powierzchnię 10 m².

Podczas nadzorów archeologicznych nad budową wodociągów przy rogu ulic: Krakowskie Przedmieście i Kopernika zaobserwowano trudne do identyfikacji konstrukcje drewniane. Założony został wykop sondażowy, który miał określić charakter tych konstrukcji. W wyniku wykopalisk zlokalizowano 9 warstw naturalnych, z których trzy najniżej położone warstwy związane są z reliktem domostwa. Materiał zabytkowy występował w postaci bogato zdobionych ułamków renesansowych kafli piecowych oraz fragmentów naczyń glinianych i niewielkiej liczby przedmiotów metalowych. Wśród kafli renesansowych wyróżniają się kafle z przedstawieniami dworzan i kopijnika. Z analizy materiału zabytkowego można wnioskować, że budynek funkcjonował w 1 połowie XVI w.

Materiały i dokumentacja z badań są przechowywane w Muzeum Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Łódzkich Sprawozdaniach Archeologicznych”, t. IV.

Badania nie będą kontynuowane.